

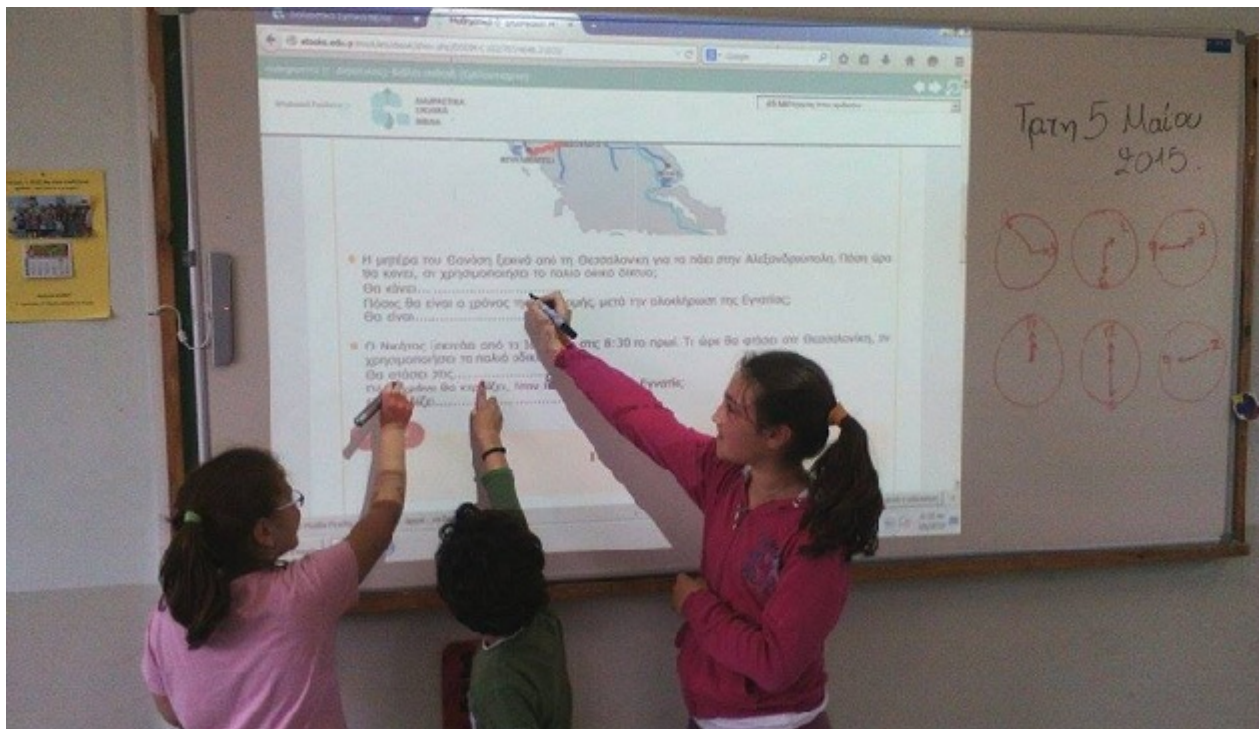
Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και η συμβολή τους στο μάθημα των Θρησκευτικών (Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1YztBzh>]

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή εισαγωγή και χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία γενικότερα και στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών ειδικότερα, είναι η οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων για τους δασκάλους στα οποία να διδάσκονται το πώς θα συνδυάζουν τις νέες διδακτικές μεθοδολογίες με την τεχνολογική κατάρτιση και την αντίστοιχη χρήση τους. Το μεγαλύτερο πρόβλημα δεν φαίνεται να είναι η απλή εκμάθηση της τεχνολογικής χρήσης του υπολογιστή από το δάσκαλο και τους μαθητές του, αλλά η παιδαγωγική αξιοποίησή του στη σχολική τάξη, καθώς μόνο έτσι εξασφαλίζεται η ουσιαστική συμβολή των ΤΠΕ στον εκσυγχρονισμό και στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας[107].

Πηγή: blogs.sch.gr

Οι εκπαιδευτικές καινοτομίες που εφαρμόζονται πλέον στο Δημοτικό σχολείο (το ολοήμερο σχολείο, η ευέλικτη ζώνη, η διαθεματικότητα κ.λπ.), επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές να εισηγηθούν νέα θέματα, καθώς επίσης και να εφαρμόσουν νέες διδακτικές πρακτικές. Στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό σχολικό περιβάλλον η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών, κυρίως στο μάθημα των Θρησκευτικών, υπαγορεύεται και από την υποχρέωση της ελληνικής εκπαίδευσης να μεριμνά για τους μαθητές όλων των εθνικών και πολιτισμικών προελεύσεων. Οι νέες τεχνολογίες συνδράμουν τον «προσωποκεντρικό» εκπαιδευτικό στην προσπάθειά του να εμπλουτίσει όλο το φάσμα των πλουραλιστικών ικανοτήτων των μαθητών του, υπηρετώντας έτσι την ύψιστη αρχή της εκπαίδευσης που είναι η αποδοχή του πολιτισμικού πλουραλισμού ως εθνικής δυναμικής μάλλον παρά ως ανασταλτικού παράγοντα [108].

2.2. Η συμβολή των εποπτικών μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία και ειδικότερα στο μάθημα των Θρησκευτικών

Η χρήση εποπτικών μέσων, στην διδασκαλία και του θρησκευτικού μαθήματος, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στις ενέργειες του δασκάλου και των μαθητών. Τα εποπτικά μέσα δημιουργούν στους μαθητές τα κατάλληλα κίνητρα για δραστηριοποίηση και ενεργή συμμετοχή την ώρα του μαθήματος, τους αφυπνίζουν ενισχύοντας παράλληλα τις προσπάθειές τους για γνώση. Έτσι, λοιπόν, τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας διευκολύνουν την ενεργητική μάθηση, την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και τη βιωματική προσέγγιση της γνώσης[109].

Όλοι οι μελετητές και μεθοδολόγοι της Παιδαγωγικής τονίζουν τη σημασία και την αξία των εποπτικών μέσων διδασκαλίας για τη δημιουργία σαφών παραστάσεων. Σταχυολογούμε μερικές από τις πιο γνωστές εκφράσεις τους: « *Ουδέν εν τη νοήσει, ο μη πρότερον εν τη αισθήσει*» (J. Locke), «*Δίδασκε εποπτικώς*» (Pestalozzi), «*Το σχολείο για τη ζωή με τη ζωή*» (Decroly)[110].

Στα εποπτικά μέσα διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών συγκαταλέγονται η εικόνα (βυζαντινή ή πιο σύγχρονης τεχνοτροπίας), ο χάρτης (γεωγραφικός, ιστορικός ή θρησκευτικός), η αφίσα, ο φωτεινός πίνακας ή προβολέας γραφής, οι δίσκοι και οι κασέτες που φέρνουν τους μαθητές σε επαφή με την υμνολογία της Εκκλησίας. Παράλληλα όμως με τα βιβλία των Θρησκευτικών του Δημοτικού σχολείου κυκλοφορεί και λογισμικό (cd-rom) με οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο εμπλουτίζει και κάνει ιδιαίτερα ελκυστική και ενδιαφέρουσα τη διδασκαλία[111]. Η χρήση του λογισμικού (cd-rom), η αναζήτηση πληροφοριών σχετικών με τις διδακτικές ενότητες των Θρησκευτικών μέσω του διαδικτύου και η παραγωγή κειμένων και εργασιών με τη χρήση του κειμενογράφου, απαιτούν την ύπαρξη κατάλληλου εργαστηρίου ηλεκτρονικών υπολογιστών (τουλάχιστον δέκα Η/Υ, βιντεοπροβολέα και διαδραστικού πίνακα) ή τουλάχιστον ενός υπολογιστή συνδεδεμένου με βιντεοπροβολέα. Επίσης, για την επίτευξη των στόχων ενός εκπαιδευτικού σεναρίου, που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος των Θρησκευτικών, μεταξύ άλλων, θεωρείται απαραίτητη η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού γενικής χρήσης (Word) λογισμικού παρουσίασης (PowerPoint), ηλεκτρονικών εγκυκλοπαιδειών (π.χ. wikipedia), του εκπαιδευτικού λογισμικού για τα Θρησκευτικά του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, διαδικτυακών διευθύνσεων, βιντεοπροβολέα και διαδραστικού πίνακα.

[Συνεχίζεται]

[107] Β. Μητροπούλου, ό.π., σελ. 341.

[108] Ταχύρρυθμο Επιμορφωτικό πρόγραμμα με τίτλο: «*Συσχετισμός Οικογενειακού - Κοινωνικού Πολιτισμικού Περιβάλλοντος στη σχολική επίδοση του παιδιού*» για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, εκδ. ΟΕΠΕΚ Αθήνα 2007, σσ. 184-197.

[109] Ι. Κογκούλη, ό.π., σελ.184.

[110] Π. Κανδήλη, *Εποπτικά μέσα διδασκαλίας*, (Αθήνα : Αυτοέκδοση,1999) σσ 18-19.

[111] *Η πορεία μας στη ζωή*, βιβλίο δασκάλου Γ΄ Τάξης, ΙΤΥΕ, Αθήνα 2012, σελ. 9.